

12. Нѣкой си потрошилъ за мѣсяць $\frac{3}{4}$ отъ всичкы-ты си пары. Какъжъ часть отъ пары-ты си е потрошилъ той въ $\frac{7}{30}$ отъ мѣсяца? — *Отг.* $\frac{7}{40}$ отъ всичкы-ты си пары.

Дѣленіе съ прости дроби.

100. При дѣленіе съ прости дроби можтъ да бждътъ три случае: 1) дѣленіе дробъ на цѣло число; 2) дѣленіе цѣло число на дробъ и 3) дѣленіе дробъ на дробъ.

I. *За да ся раздѣли дробъ на цѣло число, трѣбва да ся раздѣли числитель-тъ или да ся умножи знаменатель-тъ на това число.*

Примѣръ. $\frac{4}{5} : 2 = \frac{4 : 2}{5} = \frac{2}{5}$ или $\frac{4}{5} : 2 = \frac{4}{5 \times 2} = \frac{4}{10} = \frac{2}{5}$.

Защо-то да раздѣлимъ $\frac{4}{5}$ на 2 ще рѣче да умалимъ тѣжъ дробъ два пѣти; а за това, както вещь знаемъ, трѣбва или числителя да раздѣлимъ на 2, или знаменателя да умножимъ на 2.

II. *За да ся раздѣли цѣло число на дробъ, трѣбва цѣло-то дѣлимо число да ся умножи на обьрнжтый дѣлитель.*

Примѣръ. $3 : \frac{4}{5} = 3 \times \frac{5}{4} = \frac{15}{4}$.

Тукъ чрѣзъ дѣленіе-то ние търсимъ частно-то число; а частно-то число трѣбва да бжде такъво, що-то, умножено на дѣлителя, да даде дѣлимо-то число; зато

$$\frac{4}{5} \times (\text{на частно-то}) = 3;$$

слѣдовательно, $\frac{1}{5}$ часть отъ частно-то трѣбва да бжде оче-тыре по-малко отъ 3, или

$$\frac{1}{5} \times (\text{на частно-то}) = \frac{3}{4};$$

а цѣло-то частно трѣбва да бжде о 5 пѣти повече отъ пѣт-тѣ неговжъ часть, т. е. :

$$\text{частно-то} = \frac{3}{4} \times 5 = 3 \times \frac{5}{4} = \frac{15}{4}.$$

Това може до ся докаже още и така: дадено ни е да раздѣлимъ 3 на $\frac{4}{5}$; да откъснемъ отъ дробъ $\frac{4}{5}$ знаменателя 5, ще остане $3 : 4 = \frac{3}{4}$.

Нѣ това частно число ще бжде о пять пѣти по-малко отъ искано-то; защо-то като отхвърлихмы знаменателя 5 отъ дѣлителя ные увеличихмы тоя послѣдній о 5 пѣти. Слѣдов. искано-то частно число ще ся найде, като увеличимъ дѣлителя $\frac{3}{4}$ о